

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ ve AKREDİTASYON

Prof. Dr. Zekai ÖZTÜRK
Öğr. Gör. Gülhan GÖK

Bu kitabın yayın hakkı SİYASAL KİTABEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ ve AKREDİTASYON

Prof. Dr. Zekai ÖZTÜRK, Öğr. Gör. Gülhan GÖK

Kapak ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Siyasal Kitabevi Tüm Hakları Saklıdır.

2021 Mart, Ankara

ISBN No: 978-605-7877-88-8

Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

Baskı:

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 47663

İvedik köy mah. İvedik cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 384 34 35

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay/Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

İçindekiler

Sunuş	xi
BÖLÜM 1: YÖNETİM ÜZERİNE	1
1.1. YÖNETİM	1
1.2. YÖNETİMİN FONKSİYONLARI	2
1.2.1. Planlama	3
1.2.1.1. Planlama Kavramı	3
1.2.1.2. Planlama Süreci	5
1.2.1.3. Planlama ile İlgili Temel Özellikler	7
1.2.1.4. Plan Türleri	8
1.2.2. Örgütlenme	11
1.2.2.1. Örgütlenme Kavramı	11
1.2.2.2. Örgütlenme Süreci	11
1.2.2.3. Örgütlenme İlkeleri	13
1.2.3. Yöneltilme	18
1.2.3.1. Yöneltilme Kavramı	18
1.2.3.2. Yöneltilme ve Motivasyon	19
1.2.3.3. Yöneltilme ve Liderlik	20
1.2.3.4. Yöneltilme ve İletişim	21
1.2.4. Kontrol	22
1.2.4.1. Kontrol Kavramı	22
1.2.4.2. Kontrol Süreci	22
1.2.4.3. Kontrol Türleri	23
1.3. YÖNETİM DÜZEYLERİ	24
1.4. YÖNETİMİN BİLİM VE ANLAYIŞ OLARAK GELİŞİMİ	28
1.4.1. Klasik Yönetim Yaklaşımı	29
1.4.2. Neo-klasik Yönetim Yaklaşımı	31
1.4.3. Modern Yönetim Yaklaşımı	32
1.4.3.1. Sistem Yaklaşımı	33
1.4.3.2. Durumsallık Yaklaşımı	35
1.4.4. Post Modern Yönetim Yaklaşımı	35
1.5. YÖNETİCİLİK İLE İLGİLİ KAVRAMLAR	36
1.5.1. Yönetici Kavramı	36
1.5.2. Yöneticinin Görevleri	37
1.5.3. Yöneticilik Yetenekleri (Becerileri)	39

BÖLÜM 2: KALİTE ÜZERİNE	47
2.1. Kalite Kavramı	47
2.2. Kalite Kavramının Gelişimi.....	48
2.3. Kalite Kontrolde Toplam Kaliteye Geçiş	50
2.4. Toplam Kalite Yönetimi	52
2.4.1. Toplam Kalite Yönetimi Kavramı.....	52
2.4.2. Toplam Kalite Yönetimi ve Geleneksel Yönetim	55
2.5. Toplam Kalite Yönetimi Felsefesinin Öncüleri ve Toplam Kalite Yönetimine Katkıları	58
2.5.1. W. Edward Deming	58
2.5.2. Joseph M. Juran	62
2.5.3. Philip B. Crosby	66
2.5.4. Armand V. Feigenbaum	69
2.5.5. Masaaxi Imai.....	72
2.5.6. F. Kaoru Ishikawa	72
2.6. Toplam Kalite Yönetimini Oluşturan Temel İlkeler	73
2.6.1. Üst Yönetimin Liderliği.....	73
2.6.2. Müşteri Odaklılık.....	75
2.6.3. Çalışanların Eğitimi.....	76
2.6.4. Takım Çalışması	77
2.6.5. Sürekli İyileştirme (Kaizen).....	78
2.7. Toplam Kalite Yönetimi Teknikleri	82
2.7.1. PUKÖ Döngüsü.....	82
2.7.1.1. PUKO Döngüsünün Aşamaları	82
2.7.2. Kıyaslama (Benchmarking).....	83
2.7.2.1. Kıyaslamanın Tanımı ve Gelişimi	83
2.7.2.2. Kıyaslama Türleri	85
2.7.2.3. Kıyaslama Süreci.....	86
2.7.2.4. Kıyaslamanın Önemi, Yararları ve Özellikleri	89
2.7.3. Kalite Çemberleri	91
2.7.3.1. Kalite Çemberlerinin Tanımı ve Gelişimi	91
2.7.3.2. Kalite Çemberlerinin Amaçları ve İlkeleri	92
2.7.3.3. Kalite Çemberlerinin İşleyişi	94
2.7.4. Kalite Fonksiyon Göçerimi (Kalite Evi)	95
2.7.4.1. Kalite Fonksiyon Göçerimi Tanımı ve Gelişimi.....	96
2.7.4.2. Kalite Fonksiyon Göçerimi'nin Evi	97
2.7.5. Tam Zamanında Üretim (Just in Time-JIT)	99
2.7.6. Politika Yayılımı/Hoshin Kanri.....	105
2.8. Toplam Kalite Yönetimi Araçları.....	107
2.8.1. Toplam Kalite Yönetimi'nin Eski Araçları	108
2.8.1.1. Histogram	108
2.8.1.2. Pareto Diyagramı.....	109
2.8.1.3. Balık Kılıçığı Diyagramı.....	110
2.8.1.4. Serpilme (Dağılım) Diyagramı.....	111
2.8.1.5. Kontrol Kartları	111

2.8.1.6. Akış Diyagramı	112
2.8.2. Toplam Kalite Yönetimi'nin Yeni Araçları.....	112
2.8.2.1. Yakınlık Diyagramı	113
2.8.2.2. İlişkiler Diyagramı	113
2.8.2.3. Ağaç Diyagramı.....	114
2.8.2.4. Önceliklendirme Matrisi	114
2.8.2.5. Matris Diyagramı	115
2.8.2.6. Süreç Karar Program Kartları.....	115
2.8.2.7. Faaliyet Ağı Diyagramı	115
2.8.2.8. Toplam Kalite Yönetiminin Önündeki Engeller.....	116
2.8.3. Kaliteye Olan İnançsızlık	116
2.8.4. Değişime Direnç.....	116
2.8.5. Yönetimin ve Yöneticilerin Olumsuz Tutumu	117
2.8.6. TKY'nin Fazla Yüceltilmesi.....	118
2.8.7. Düşük Beklentilere Sahip Olma.....	118
2.8.8. Mevcut Durumu Yeterince Analiz Etmeme	119
2.8.9. Yetersiz Eğitim	119
2.8.10. Araç Odaklılık	119
2.8.11. Başarı Değerlendirme ve Ödüllendirmede Başarısızlık	120

BÖLÜM 3: SAĞLIK HİZMETLERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN UYGULANMASI

VE YAŞANAN SORUNLAR	125
3.1. MAL VE HİZMET KAVRAMI	125
3.2. HİZMET SEKTÖRÜNÜN VE HİZMET İŞLETMELERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	127
3.3. SAĞLIK HİZMETLERİ	130
3.4. SAĞLIK HİZMETLERİNİN ÖZELLİKLERİ	131
3.4.1. Sağlık Hizmetleri ve Hizmetin Benzer Özellikleri.....	131
3.4.2. Sağlık Hizmetleri ve Hizmetin Farklılaşan Özellikleri.....	132
3.4.2.1. Tüketime Rastlantısal Olma Özelliği	132
3.4.2.2. Dışsalılık Özelliği	133
3.4.2.3. Kamusalılık Özelliği	134
3.4.2.4. Bilgi Asimetrisi Özelliği	135
3.4.2.5. Devlet Müdahalesinin Gerekliliği.....	136
3.4.2.6. Belirsizlik Altında Seçim Yapma	137
3.4.2.7. Ertelenememe Özelliği	138
3.4.2.8. Tüketim Davranışının Akılcı Olmama Özelliği	138
3.4.2.9. Hizmet Çıktısının Parasal İfadesinin Olmaması.....	139
3.4.2.10. Kalitenin Önceden Belirlenememesi Özelliği.....	140
3.4.2.11. Sağlık Hizmetlerinin İkame Edilmeme Özelliği.....	140
3.4.2.12. Sigorta Yaptırılma Özelliği	141
3.5. SAĞLIK HİZMETLERİNİN SINIFLANDIRILMASI	142
3.5.1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri	142
3.5.2. Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri	145
3.5.3. Rehabilitasyon Hizmetleri.....	146

3.5.4. Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi Hizmetleri	147
3.6. SAğLIK HİZMETLERİNDE KALİTE	149
3.6.1. Sağlık Hizmetlerinde Kalite Kavramının Gelişimi	150
3.6.2. Sağlık Hizmetlerinde Kaliteyi Etkileyen Faktörler	154
3.6.3. Sağlık Hizmetlerinde Kalite İndikatörleri/ Göstergeleri	157
3.6.3.1. Kalite İndikatörlerinin Geliştirilmesi	160
3.7. SAğLIK HİZMETLERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ	161
3.7.1. Sağlık Hizmetlerinde Toplam Kalite Yönetimi İlkeleri	163
3.7.1.1. Müşteri Memnuniyeti (Hasta ve Çalışan Memnuniyeti) İlkesi	165
3.7.1.1.1. Hasta Memnuniyetini Etkileyen Faktörler	167
3.7.1.1.2. Çalışan Memnuniyetini Etkileyen Faktörler	171
3.7.1.2. Katılımcılık İlkesi	173
3.7.1.3. Liderlik İlkesi	175
3.7.1.4. Kalite Düzeyinin Sürekli İyileştirilmesi İlkesi	177
3.7.1.5. Sıfır Hata İlkesi	179
3.7.1.6. Motivasyon İlkesi	179
3.7.1.7. Sürekli Eğitim İlkesi	182
3.8. SAğLIK İŞLETMELERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ'NİN UYGULANMASI ..	183
3.8.1. Kalite Politikasının Belirlenmesi	184
3.8.2. Stratejik Planların Hazırlanması	184
3.8.3. Çalışanların Görev ve Sorumluluklarının Belirlenmesi	186
3.8.4. Kalite Organizasyon Yapısının Oluşturulması	188
3.8.5. Müşterinin Tanımının Yapılması, İhtiyaç ve Beklentilerinin Belirlenmesi	189
3.8.6. Hizmet Türlerinin Belirlenmesi	190
3.8.7. Etkili İletişim Sisteminin Oluşturulması	190
3.8.8. Kalite Saęlama ve Değerlendirme Komitelerinin Kurulması	191
3.8.9. Çalışanların Eğitimi	192
3.8.10. Akreditasyon Standartlarının Oluşturulması	192
3.8.11. Gelişmiş İstatistikî Yöntemlerin Kullanılması	193
3.8.12. Kalite Performansının İzlenmesi, Deęerlendirilmesi ve Geliştirilmesi ..	194
3.8.13. İç ve Dış Müşteri Memnuniyetinin Ölçülmesi	196
3.8.14. Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi	197
3.8.15. Kaliteli Hizmete Uygun Teknoloji, Tıbbi Cihaz Temini ve Kullanımının Sağlanması	199
3.8.16. Rakip Sağlık Kuruluşları ile Karşılaştırma Yapılması (Benchmarking) ...	199
3.8.17. Örgüt Kültürünün Yeniden Oluşturulması	201
3.8.18. Sağlık Kurumlarında Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalarında Karşılaşılan Engeller ve Ortadan Kaldırılması	202
3.9. SAğLIK HİZMETLERİNDE TKY UYGULAMALARINDAKOMİTELER	204
3.9.1. Komite Kavramı	204
3.9.2. Komite Üyelerinin Seçimi	205
3.9.3. Komite Toplantıları	206
3.9.4. Sağlık Kurumlarındaki Komiteler	207
3.9.4.1. Enfeksiyon Kontrol Komitesi	207

3.9.4.2.Çalışanların Niteliği ve Eğitimi Komitesi	209
3.9.4.3. Hasta ve Ailesinin Hakları ve Eğitimi Komitesi.....	211
3.9.4.4.Hasta Güvenliği Komitesi.....	213
3.9.4.5. Çalışan Güvenliği Komitesi	215
3.9.4.6.İlaçların Yönetimi ve Güvenliği Komitesi	217
3.9.4.7.Tesis Yönetimi ve Güvenliği Komitesi	219
3.9.4.8.Bilgi Yönetimi ve Güvenliği Komitesi	220
3.9.4.9. Etik Komitesi.....	221
3.9.4.10. Radyasyon Güvenliği Komitesi	223
3.9.4.11. Anestezi ve Cerrahi Bakım Komitesi.....	224
3.10. SAĞLIK HİZMETLERİNDE TKY UYGULAMALARINDA	
KARŞILAŞILAN SORUNLAR	226
3.10.1. Değişime Karşı Direnç	227
3.10.2. Çalışan Eğitimi ile İlgili Sorunlar	228
3.10.3. Yönetimin Algılama Hatası.....	229
3.10.4. Hekimlerin Katılımının Düşük Düzeyde Kalması	230
3.10.5. Yönetimsel ve Bürokratik Sorunlar	230
3.10.6. Tıbbi Teknoloji Sorunları	231
3.10.7. İletişim Sorunları.....	232
3.10.8. Maddi Sorunlar	234
3.10.9. Sağlık Hizmeti Alanından Kaynaklanan Sorunlar.....	235
3.10.10. Tıbbi Hatalar	236
3.11. SAĞLIK HİZMETLERİNDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİNİN GELECEĞİ	238

BÖLÜM 4: SAĞLIK KURUMLARINDA AKREDİTASYON .....

4.1. AKREDİTASYON KAVRAMI	253
4.2. AKREDİTASYONUN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	256
4.3. TÜRKİYE’DE AKREDİTASYON.....	258
4.4. AKREDİTASYONUN AMACI VE ÖZELLİKLERİ.....	262
4.5. AKREDİTASYONUN SAĞLADIĞI YARARLAR	264
4.6. AKREDİTASYONA İLİŞKİN OLUMSUZ DEĞERLENDİRMELER	267
4.7. SAĞLIK İŞLETMELERİNDE AKREDİTASYONUN GEREKLİLİĞİ	269
4.8. SAĞLIK İŞLETMELERİNİ AKREDİTE EDEN KURULUŞLAR	271
4.9. SAĞLIKTA AKREDİTASYON STANDARTLARI	279
4.9.1. Türkiye’de Hastaneler için Geliştirilen Sağlık Hizmetleri Standartları....	280
4.9.1.1. Sağlıkta Akreditasyon Standartlarının Boyutları (SAS- 2015)	280
4.9.1.2.Sağlıkta Kalite Standartları (SKS- 2020)	282

BÖLÜM 5: SAĞLIKTA KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ .....

5.1. STANDARDİZASYON KAVRAMI	289
5.2. ULUSLARARASI STANDARDİZASYON ÖRGÜTÜ (INTERNATIONAL STANDART FOR ORGANIZATION- ISO)	291
5.3. ISO 9000 STANDARTLARI VE KALİTE	293
5.4. ISO 9000 STANDARTLARININ GELİŞİMİ	295

5.4.1. ISO 9000:2000 Standartları.....	297
5.4.2. ISO 9001:2008 Standartları.....	301
5.4.3. ISO 9001:2015 Standartları.....	301
5.5. ISO 9000 ve TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	305
5.6. SAĞLIK HİZMETLERİNDE KALİTE YÖNETİM STANDARTLARI	306
5.7. TÜRKİYE’DE STANDARDİZASYONUN VE SAĞLIK HİZMETLERİNDE KALİTE STANDARTLARININ GELİŞİMİ	310
5.7.1. Türkiye’de Standardizasyonun Gelişimi.....	310
5.7.2. Sağlık Hizmetlerinde Kalite Standartlarının Gelişimi.....	310
5.7.3. Sağlıkta Kalite Standartları Hedef ve Boyutları	316
5.7.3.1. Sağlıkta Kalite Standartları Hedefleri.....	316
5.7.3.2. Sağlıkta Kalite Standartları Boyutları	318
5.7.4. Sağlık Hizmetlerinde Standardizasyonun Önemi	338

BÖLÜM 6: SAĞLIK HİZMETLERİNDE BAZI MODERN ve POST MODERN YÖNETİM YAKLAŞIMLARININ UYGULANIŞI ve TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ ile

İLİŞKİLERİ	343
6.1. SAĞLIK HİZMETLERİNDE MODERN YÖNETİM TEORİLERİ ve TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ İLE İLİŞKİSİ	343
6.1.1. Sağlık Hizmetlerinde Sistem Yaklaşımı.....	344
6.1.1.1. Sistem Yaklaşımının TKY ile İlişkisi	346
6.1.2. Durumsallık (Koşul Bağımlılık) Yaklaşımı.....	346
6.1.2.1. Durumsallık Yaklaşımı ile TKY İlişkisi.....	348
6.2. SAĞLIK HİZMETLERİNDE POST MODERN YÖNETİM YAKLAŞIMLARI ve TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ İLE İLİŞKİSİ	348
6.2.1. Sağlık Hizmetlerinde Dış Kaynaklardan Yararlanma	349
6.2.1.1. Dış Kaynaklardan Yararlanma Yaklaşımı ile TKY İlişkisi	351
6.2.2. Sağlık Hizmetlerinde Değişim Mühendisliği.....	352
6.2.2.1. Değişim Mühendisliği ile TKY İlişkisi	354
6.2.3. Sağlık Hizmetlerinde Kıyaslama (Benchmarking).....	354
6.2.3.1. Kıyaslama (Benchmarking) ile TKY İlişkisi	356
6.2.4. Sağlık Hizmetlerinde Personeli Güçlendirme.....	357
6.2.4.1. Personeli Güçlendirme ile TKY İlişkisi	358
6.2.5. Stratejik Ortaklıklar	358
6.2.5.1. Stratejik Ortaklıklar ile TKY İlişkisi.....	360
6.2.6. Sağlık Hizmetlerinde Küçülme	360
6.2.6.1. Küçülme ile TKY İlişkisi.....	361
6.2.7. Sağlık Hizmetlerinde Öğrenen Organizasyonlar	362
6.2.7.1. Öğrenen Organizasyonlar ile TKY İlişkisi	364
6.2.8. Sağlık Hizmetlerinde Sanal Organizasyonlar	365
6.2.8.1. Sanal Organizasyonlar ile TKY İlişkisi	366
6.2.9. Sağlık Hizmetlerinde Balanced Scorecard (Dengeli Puan Cetveli)	366
6.2.9.1. Balanced Scorecard ile TKY İlişkisi	369
6.2.10. Sağlık Hizmetlerinde Yeni Ekonomi	370
6.2.10.1. Yeni Ekonomi ile TKY İlişkisi.....	372

6.2.11. Sağlık Hizmetlerinde Yönetişim	372
6.2.11.1.Yönetişim ile TKY İlişkisi.....	373
6.2.12.Yığışım Organizasyonu	373
6.2.12.1. Yığışım Organizasyonu ile TKY İlişkisi.....	374
6.2.13. Şebeke Organizasyonlar.....	374
6.2.13.1.Şebeke Organizasyonlar ile TKY İlişkisi	375
6.2.14. Seri Üretim.....	375
6.2.14.1. Seri Üretim ve TKY İlişkisi	375

Sunuş

Önceden belirlenmiş amaçlara ulaşabilmek için insan kaynağı ve diğer kaynakların planlanması, örgütlenmesi, yönlendirilmesi, kontrol edilmesi ve tüm bunlar arasında koordinasyonun sağlanması anlamında yönetim faaliyetlerinde bulunan işletmelerin; ülkelere katma değer yaratma, istihdam oluşturma, vergi ödeme, çeşitli sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katkıda bulunma gibi faaliyetleri bilinmektedir. Tüm faaliyetlerin yerine getirilmesinde vazgeçilemeyecek en önemli unsurlardan birisi kalitedir. Müşterilerin bir takım ihtiyaçlarını karşılamak olarak algıladığımız kalite, günümüzde sürdürülebilir rekabet üstünlüğü elde etmek, ortalamanın üzerinde gelir elde edebilmek ve uzun dönemde yaşamlarını devam ettirebilmek için işletmelerin olmazsa olmazı durumundadır.

Müşterilerin beklentilerinin ötesinde hizmet vermek başka bir anlatımla müşterilerin ve diğer tüm paydaşların beklediği kaliteden daha fazla kalite yaratmak tüm işletmeler gibi sağlık kurumlarının ve işletmelerinin de birincil amacı olmalıdır.

Hizmet ve mal üreten diğer işletmelerden oldukça farklılıklar gösteren sağlık hizmeti üreten işletmelerin kalite, toplam kalite yönetimi ve akreditasyon gibi yönetim felsefesi, yönetim yaklaşımı ya da yöntem ve teknikleri olarak adlandıracağımız sistemleri bünyelerinde daha fazla oluşturmaları ve tüm paydaşların mutluluğu için uygulamaları son derece önemlidir.

Sağlık hizmetlerinde toplam kalite yönetimi ve akreditasyon çalışmalarının incelendiği bu kitap toplam altı bölümden oluşmaktadır.

Kitabın birinci bölümünde yönetim ve yönetim bilimleri, yöneticilik konularında açıklamalar yer almaktadır.

Kalite, kalite kontrol ve toplam kalite konusu kitabın ikinci bölümünde bulunmaktadır.

Üçüncü bölümde ise sağlık hizmetlerinde toplam kalite yönetiminin uygulanması ve yaşanan sorunlar anlatılmıştır.

Dördüncü bölümde akreditasyon, sağlık kurumlarında akreditasyon uygulamaları ve akreditasyon standartlarına yer verilmiştir.

Sağlıkta güvence sistemi ve standardizasyon kavramı ise beşinci bölümde açıklanmıştır.

Altıncı bölümde ise bazı modern ve post modern yönetim yaklaşımlarının sağlık hizmetlerinde uygulanması ile bu yaklaşımların toplam kalite yönetimi ile ilişkileri incelenmiştir.

Bilimsel kitap olarak hazırladığımız kitabımızın sağlık yöneticilerine, yönetim ve sağlık yönetimi alanında çalışan akademisyenlerimize, öğrencilerimize ve bilim dünyasına katkıda bulunmasını diliyoruz.

Prof. Dr. Zekai ÖZTÜRK
Öğr. Gör. Gülhan GÖK
Ankara, Mart 2021